

Заява
про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки від 19.02.2025 р.

Реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі №

Замовник: Закарпатська обласна державна адміністрація – обласна військова адміністрація (Департамент екології та природних ресурсів Закарпатської обласної державної адміністрації – обласної військової адміністрації).

1. Назва документа державного планування: Регіональний план управління відходами в Закарпатській області до 2034 року.

2. Основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування.

Регіональний план управління відходами Закарпатської області до 2034 року (далі – РПУВ) є стратегічним документом, що включає комплекс взаємопов'язаних завдань і заходів, узгоджених у часі та ресурсному забезпеченні між усіма залученими виконавцями. Його мета – забезпечити ефективне управління відходами в регіоні, спираючись на принципи співпраці місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування. План ґрунтується на аналізі поточного стану сфери поводження з відходами та розроблених моделей її розвитку.

Основним завданням розроблення РПУВ є створення комплексної системи управління відходами на регіональному рівні, яка сприятиме зменшенню негативного впливу відходів на довкілля. Це досягатиметься через дотримання ієрархії управління відходами та врахування фінансових можливостей держави, області, громад і ключових утворювачів відходів. Очікується, що впровадження системного підходу у сфері управління відходами сприятиме підвищенню якості життя населення. РПУВ спрямований на досягнення загальнонаціональних цілей у сфері управління відходами, з урахуванням місцевих особливостей, а також на вирішення поточних і запобігання новим проблемам у цій сфері.

Документ передбачає застосування сучасних технологій і технічних рішень, що відповідають екологічним, санітарним і гігієнічним вимогам, а також спрямовані на мінімізацію та усунення негативного впливу шкідливих факторів на навколишнє середовище та здоров'я мешканців області.

РПУВ розроблений відповідно до Закону України «Про управління відходами», схваленого 20 червня 2022 року № 2320-IX, Національного плану управління відходами до 2033 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2024 р. № 1353-р., Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року, схваленої Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08 листопада 2017 року № 820, Порядку розроблення та затвердження регіональних планів управління відходами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 червня 2023 р. № 667, Вимог до розділів проекту регіонального плану управління відходами, затверджених наказом Міндовкілля від 22.01.2024 № 81, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 05 лютого 2024 р. за № 178/41523, Методичних рекомендацій з розроблення регіональних планів управління відходами, затверджених наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів від 16.04.2024 № 403.

3. Якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів).

Відповідно до п. 8 ч. 2 статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», оцінці впливу на довкілля підлягає планована діяльність управління відходами: об'єкти оброблення небезпечних відходів; об'єкти оброблення відходів, що не є небезпечними, потужністю 100 тонн на добу або більше. Відповідно до п. 11 ч. 3 статті 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», оцінці впливу на довкілля підлягає планована

діяльність: об'єкти оброблення відходів, що не є небезпечними, потужністю менше 100 тонн на добу. Одним з найважливіших критеріїв, за яким проводиться обґрунтування можливості прийняття, затвердження та застосування РПУВ, є прогнозований вплив на навколишнє природне середовище, а також міри, які сприяють охороні навколишнього природного середовища від очікуваних негативних впливів. РПУВ передбачає уточнення або визначення місцезнаходження, розміру, потужності об'єктів управління відходами, створення яких передбачається на етапі реалізації. Також, передбачається реалізація окремих заходів на існуючих об'єктах управління відходами (модернізації, закриття тощо). Тобто даний документ державного планування передбачає реалізацію видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля, відповідно до вимог Закону України «Про оцінку впливу на довкілля».

4. Інформація про ймовірні наслідки:

- а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
- б) для територій з природоохоронним статусом;
- в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

При здійсненні СЕО буде оцінено ймовірні наслідки реалізації РПУВ:

а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення: Наслідки для водних ресурсів, ґрунтів і земельних ресурсів, атмосферного повітря, кліматичних умов, біорізноманіття (флора і фауна), безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я;

б) для територій з природоохоронним статусом. Наслідки від діяльності об'єктів інфраструктури управління відходами для об'єктів природно-заповідного фонду, їх охоронних зон;

в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення. Запропонований проект РПУВ не містить об'єктів інфраструктури управління відходами, які мають транскордонний вплив.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі якщо документ державного планування не буде затверджено

Для забезпечення відповідності та сприяння реалізації Національного плану управління відходами до 2033 року необхідно розпочати новий етап розвитку системи управління відходами в Закарпатській області. Основним пріоритетом є поступова відмова від переважного захоронення побутових відходів як основного методу їхнього оброблення. Це має відбуватися шляхом скорочення обсягів захоронення відповідно до ієрархії методів управління відходами, встановленої природоохоронними програмами, максимального залучення вторинної сировини до повторного використання та створення комплексної системи управління відходами. Найбільш доцільним варіантом є затвердження запропонованого Регіонального плану управління відходами Закарпатської області до 2034 року.

У межах проведення стратегічної екологічної оцінки розглядатимуться такі альтернативи:

- Альтернатива 1 – «Нульовий сценарій», який передбачає аналіз, прогнозування та оцінку ситуації у разі, якщо зазначений документ державного планування не буде ухвалений.
- Альтернатива 2 – Відсутня, оскільки запропонований базовий сценарій РПУВ визнано найбільш оптимальним з огляду на реальні умови. Він найкраще відповідає Національному плану управління відходами до 2033 року та Національній стратегії управління відходами в Україні до 2030 року.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки

Для здійснення стратегічної екологічної оцінки буде використано таку інформацію: доповіді про стан довкілля; статистична інформація; інформація, надана територіальними громадами області; інформація, що включена в інші акти законодавства, які мають відношення до проекту; дані моніторингу стану довкілля; експертні оцінки; інша доступна інформація.

Для проведення стратегічної екологічної оцінки будуть використані такі методи, зокрема здійснено:

- збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників;
- аналіз проєкту РПУВ з екологічної точки зору;
- забезпечення можливості участі громадськості у стратегічній екологічній оцінці;
- визначення можливих антропогенних і природних чинників змін;
- оцінку впливу РПУВ на складові довкілля, стан здоров'я населення та якість життя;
- моніторинг фактичного впливу впровадження РПУВ на довкілля.

7. Заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків реалізації документа державного планування

Під час здійснення стратегічної екологічної оцінки розглядатимуться заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків на довкілля, визначені законодавством та нормативно-правовими актами України. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» встановлює загальні вимоги щодо охорони довкілля при розміщенні, проєктуванні, будівництві, введенні в експлуатацію, експлуатації, консервації споруд та інших об'єктів. Відповідно до ст. 40 цього Закону використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями здійснюється з дотриманням обов'язкових екологічних вимог, зокрема:

- а) раціонального і економного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій;
- б) здійснення заходів щодо запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан довкілля;
- в) здійснення заходів щодо відтворення відновлюваних природних ресурсів;
- г) застосування біологічних, хімічних та інших методів поліпшення якості природних ресурсів, які забезпечують охорону довкілля та безпеку здоров'я населення;
- д) збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, що підлягають особливій охороні;
- е) здійснення господарської та іншої діяльності без порушення екологічних прав інших осіб;
- є) здійснення заходів щодо збереження і невиснажливого використання біологічного різноманіття під час діяльності, пов'язаної з поводженням із генетично модифікованими організмами.

Окрім цього, буде враховано заходи щодо раціонального використання природних ресурсів, збереження особливо цінних та унікальних природних комплексів і забезпечення екологічної безпеки, передбачені іншими законодавчими актами у сфері охорони довкілля.

Заходи, спрямовані на запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для здоров'я населення, визначатимуться згідно з вимогами Закону України «Про систему громадського здоров'я».

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку

Стратегічну екологічну оцінку виконуватимуть у межах, визначених статтею 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

9. Орган, до якого подаються зауваження та пропозиції, та строки їх подання

Зауваження і пропозиції до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки Регіонального плану управління відходами Закарпатської області до 2034 року подаються до Департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської обласної державної адміністрації – обласної військової адміністрації за адресою:

88008, м. Ужгород, пл. Народна, 4

E-mail: central@ecozakarp.at.gov.ua

Відповідальна особа:

Бедьо Любов Михайлівна – головний спеціаліст відділу нормування викидів в атмосферне повітря, використання водних ресурсів та поводження з відходами Департаменту.

Строк подання зауважень і пропозицій становить 10 днів з дня офіційного опублікування.

10. Повідомлення про оприлюднення Заяви про визначення обсягу СЕО:

Оприлюднення Заяви здійснено на офіційному сайті Департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської обласної військової адміністрації 19.02.2025 року. (посилання: <https://ecozakarp.at.gov.ua/?p=8817>)

Замовник/Уповноважена особа замовника:

Закарпатська обласна державна адміністрація – обласна військова адміністрація (Департамент екології та природних ресурсів Закарпатської обласної державної адміністрації)/ШПОНТАК ЮРІЙ МИХАЙЛОВИЧ